

ת"פ 12125/10/17 - מדינת ישראל נגד ויחיד עואלי

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 12125-10-17 מדינת ישראל נ' עואלי(עציר)

לפני כבוד השופט אבי לוי
המאשימה

מדינת ישראל

נגד
הנאשם

ויחיד עואלי (עצור)

גזר דין

כללי

הנאשם, ויחיד עואלי, נותן את הדין על שלוש עבירות שבעשייתן הורשע על-סמך הודאתו, ואשר נכללו במסגרת כתב-אישום מתוקן אשר הוגש נגדו. הוא הורשע בעבירות שעניינן **שוד**, בניגוד לסעיף 402(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**"), **נהיגה ללא רישיון**, לפי סעיף 10(א) ו-62(1) לפקודת התעבורה [נוסח חדש] **ונהיגה ללא ביטוח רכב**, בניגוד לסעיף 2(א) ו-1(ב) לפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התש"ל - 1970.

עובדות ההרשעה

עובדות ההרשעה היו אלו -

ביום 25.9.16 בשעת צהריים הלכו ה.ב., קטין בן 10 (המתלונן) וחברו ד.א. בגרם מדרגות המחבר בין שני רחובות בחיפה. הנאשם עבר בסמוך למקום והבחין במתלונן המחזיק בידו את המכשיר הנייד שלו מסוג גלקסי S7. הנאשם ניגש אליו ובכוונה **לשדוד אותו** ביקש שימסור לידיו את מכשיר הטלפון כדי שיוכל לבצע שיחה ממכשיר הטלפון. המתלונן סירב. או-אז, **היכה אותו הנאשם ונטל מידיו את המכשיר וברח מהמקום**. למחרת **נהג** הנאשם ברכב סובארו למרות **שלא הוציא מעולם רישיון נהיגה**. לפיכך, נהיגתו אף **לא היתה מבוטחת בביטוח חובה**.

ראיות תביעה

התביעה הגישה לפניי ראיות כדלקמן -

א. **תדפיס מידע פלילי בעניינו של הנאשם**.

ממנו למדתי, שביום 27.5.13 נגזר דינו בבית-משפט השלום בחיפה בגין עבירות שעניינן גניבת רכב והיזק לרכוש במזיד.

בערעור על גזר-דין זה (פסק-הדין ניתן ביום 31.10.13) נגזרו לנאשם 6 חודשי מאסר לריצוי בפועל, 12 חודשי מאסר על תנאי ל-3 שנים שלא יעבור עבירת רכוש מסוג פשע; 6 חודשי מאסר על תנאי ל-3 שנים שלא יעבור עבירת רכוש מסוג עוון. כן הופעלו עונשי מאסר מותנים אשר היו תלויים ועומדים נגדו (בני 6 ו-12 חודשים) כך שהיה על הנאשם לרצות 24 חודשי מאסר מיום מעצרו.

עוד עלה, שבחודש ספט' 08' הורשע הנאשם בבית-המשפט המחוזי בעבירות של שוד, סחיטה באיומים, תקיפת שוטר כשהתוקף מזוין וכן עבירה שעניינה חבלה בכוונה מחמירה, לפי סעיף 329 לחוק העונשין. הוטלו עליו 5 שנות מאסר לריצוי בפועל תוך הפעלת שני עונשי מאסר מותנים התלויים ועומדים נגדו (בני 6 ו-10 חודשים). הוא ריצה אפוא 6 שנים ועוד 4 חודשי מאסר מיום מעצרו. כן הוטלו עליו עונשי המאסר המותנים. עוד הורשע הנאשם בשנת 2008 בבית-משפט השלום בעבירות של פירוק חלקים מרכב והפרעה לשוטר במילוי תפקידו ובגין כך ריצה 6 חודשי מאסר. 6 חודשי מאסר נוספים הוטלו עליו בשנת 2008 בגין עבירות של התפרצות וגניבה.

בשנת 06' הוא הורשע בעבירה של החזקת נכס החשוד כגנוב (הוטל מאסר על תנאי) ובשנת 2004 בעבירות של שוד מזוין וקשירת קשר לפשע כשבגין הרשעה זו הוטלו 20 חודשי מאסר וכן הופעל עונש מאסר על תנאי, כך שהיה עליו לרצות 26 חודשי מאסר מיום המעצר.

עבירות נוספות נרשמו לחובת הנאשם בשנים 2004 (החזקת סכין, חבלה כשהעבריין מזוין, פציעה, תקיפה סתם, שימוש בסמים, וגניבה) בשנת 2002 (בריחה ממעצר, גניבת רכב, התפרצות, גניבה) בשנת 2001 (פריצה לרכב, פירוק חלקים מרכב וגניבה מרכב).

יצוין גם, כי בשנים הקודמות לכך, נזקפו לחובת הנאשם עבירות נוספות והוא אף ריצה בגין עונשי מאסר אך תקצר היריעה מלפרט את כולן.

ב. הצהרת המתלונן, נפגע העבירה אשר נרשמה מפי אביו - אפוסטרופסו הטבעי.

ממנה עלה שהמתלונן סובל מפחדים בשל האירוע, מסרב לעבור באזור בו פגש בנאשם, פוחד לצאת מהבית בשעות החשיכה וחושש מאוד לפגוש בנאשם לאחר שחרורו; בתקופה הסמוכה למועד האירוע חשש המתלונן לישון לבד; עניין זה בא על תיקונו באחרונה.

ג. גזר דינם של בית-משפט השלום (ת"פ 23872-02-13) ובית-המשפט המחוזי (עפ"ג 20516-07-13) בעניינו של הנאשם.

במסגרתם הוטל על הנאשם עונש מאסר מותנה בן 12 חודשים למשך 3 שנים. במסגרת תיק זה נדון הנאשם על כך שנטל ביחד עם אחר אופנוע אשר חנה ברחוב לאחר ששבר את הסוויץ' ודרדר אותו במורד הרחוב.

ד. מסמך "רשימת כליאות" בעניינו של הנאשם

ממנו עלה, שהנאשם השתחרר מכליאתו האחרונה ביום 4.1.15 כשמשמעות נתון זה היא שעונש המאסר המותנה אשר הוטל עליו כמפורט לעיל הוא בן-הפעלה.

ה. גזר-דין של בית-המשפט המחוזי בעניינו של הנאשם מחודש ספט' 08.

במסגרתו הורשע הנאשם בעבירות של סחיטה באיומים, חבלה בכוונה מחמירה, גניבה ותקיפת שוטר בנסיבות מחמירות והוטל עליו עונש כולל בן 6 שנים ו-4 חודשי מאסר לריצוי בפועל.

לא הוגשו ראיות מטעם ההגנה.

טיעוני התביעה לעניין העונש

ב"כ המאשימה הצביעה בטיעוניה הכתובים על כך, שהעבירות שבעשייתן הורשע הנאשם הן חמורות מאוד הן במישור העונש המירבי הקבוע לצדן הן במישור נסיבותיהן הקונקרטיות - כשהקרבתן הוא ילד בן 10 שנים שהלך לתומו ברחוב בצהרי היום, ילד שהוא חלש פיזית באורח משמעותי מהנאשם. ב"כ המאשימה הצביעה גם על כך, שהנאשם היכה את הקטין לאחר שזה סירב למסור לו את המכשיר הסלולרי וכן על כך, שמכשיר סלולרי הוא חפץ בעל ערך כספי ממשי ובעל ערך אישי ופרטי מעבר לכך. לא פלא, טענה ב"כ המאשימה, שהקרבתן חש אימה וכאב המשפיעים על אורחות חייו מאז ואשר ילדו אותו לשארית חייו. גם בנהיגת רכב בלא שהוציא אי-פעם רישיון נהיגה נופך משמעותי של חומרה. ב"כ המאשימה טענה, כי מתחם העונש ההולם צריך שינוע בין 3 לבין 6 שנות מאסר לצד עונשים נלווים. לדעתה, ראוי להטיל על הנאשם עונש הנושק לרף העליון של המתחם במקרה זה ולצרף לכך הפעלת עונש המאסר המותנה התלוי ועומד נגדו במצטבר לו.

טיעוני ההגנה

הסנגור המלומד, עו"ד מטאנס זידאן לא כפר בחומרת העבירה אך תלה את הסתבכויותיו החוזרות ונשנות של מרשו עם החוק בכך שבשלבי נערתו היה אביו מכור לסמים ונעדר, לפיכך, רבות מהבית. כתוצאה מכך, יצא הנאשם לתרבות רעה, תרבות המלווה אותו שנים ארוכות. הסנגור טען, כי מרשו מעוניין כעת לתקן דרכיו ולהשתקם. הסנגור המלומד הצביע על ההיבטים המקלים באירוע ובנאשם - הקרבן לא נחבל; הנאשם הודה בהזדמנות הראשונה וחסך העדת עדים רבים. במה שנוגע למאסר המותנה, שאותו התבקשתי להפעיל, הסנגור אמנם לא כפר בהצדקת הפעלתו אך קבל על כך, שנמסר לו שקיים מאסר מותנה בן-הפעלה רק בבוקר-הדין. הסנגור הצביע על פסיקה, שבמסגרתה בגין עבירות דומות הוטלו עונשי מאסר קצרים. לדעתו, מתחם העונש ההולם נע בין 18 לבין 28 חודשי מאסר. הוא עמד על כך שהנאשם נשוי טרי, שאשתו הרה ושלפיכך, רצונו להשתקם ולהתרחק מעולם הפשע הוא כן ואמיתי. הסנגור הדגיש את העובדה שלצד ענישתו של הנאשם גם רעייתו וילדו הצפוי להיוולד ייפגעו כתוצאה מענישתו. הסנגור ציין, כי כל עונש קצר שיוטל על הנאשם יפיח בו מוטיבציה ויסייע בשיקומו. הסנגור עתר לכך, שהמאסר המותנה המופעל יופעל בחופף לעונש שיוטל כאן.

דברו האחרון של הנאשם

הנאשם ביקש סליחה, התנצל והביע חרטה על מעשיו. הוא ציין כי "לא היה שפוי" בעת עשיית מעשה העבירה שכן היה תחת השפעת סם. לדבריו הוא היה ב"קריז", עזב את העבודה בשל כך ואז אירע האירוע הנדון כאן. הנאשם ביקש רחמים על אשתו אשר נותרה לבדה כשהיא הרה.

דין והכרעה

העבירה העיקרית שעליה נותן את הדין הנאשם כאן היא עבירת השוד, שאותה ביצע. **קרבת העבירה היה ילד בן 10 שנים אשר הוכה (גם אם לא נחבל ממש), ספג טראומה מהותית, כעולה מתצהירו של אביו ואיבד את מכשיר הטלפון האישי שלו.** האמור בעבירה, אשר בוצעה **באלימות, כלפי קרבת חלש, תוך ניצול עדיפות פיזית ברורה ונטילת רכושו שלא כדין.** אין להקל ראש גם בעבירות הנוספות, שבביצוען הורשע הנאשם, נהיגה בלא רישיון ובלא ביטוח, שהן עבירות המסכנות את בטחון הציבור ואת רכושו.

בהסתכלות על מיהות העושה אין ניתן להתעלם **מהעבר המכביד באורח יוצא דופן הזקוף לחובת הנאשם.** מעבר למאסר המותנה, שהוא כאמור בן-הפעלה, צבר הנאשם שורה ארוכה מאוד של הרשעות ובילה **שנים ארוכות במאסר הן בגין עבירות אלימות הן בגין עבירות רכוש.** ביצוע עבירות נוספות חרף ריצוי עונשי מאסר רבים כל-כך וצבירת כמות הרשעות גדולה כל-כך מלמדת לכאורה על העדר הפנמה של המסר ההרתעתי הטמון בענישה ומחייב היזקקות לענישה מחמירה על-מנת לחדד עוד יותר מסר מרתיע זה.

בבואי לגזור דינו של הנאשם דכאן אזקק לעקרונות שנקבעו בסימן א' שבפרק ו' בחוק העונשין: הבניית שיקול-הדעת השיפוטי בענישה. בהתאם לעקרונות הללו ייגזר לנאשם עונש, המקיים יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם לבין סוג העונש המוטל עליו ומידתו (סעיף 40ב לחוק העונשין).

העבירות הכלולות בכתב-האישום דכאן מהוות, לטעמי, שני אירועים נפרדים בהתאם לכללים שנקבעו בכגון דא בפסיקת בית-המשפט העליון (ראו לעניין זה: ע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל, מפי כב' השופטת ברק-ארז, ניתן ביום 29.10.14; ע"פ 9308/12 עיסא נ' מדינת ישראל, ניתן ביום 30.7.15).

אין למצוא כל קשר ענייני בין מעשה השוד לבין מעשה הנהיגה בלא רישיון נהיגה ובלא פוליסת ביטוח בת-תוקף. האמור באירועים בעלי אופי שונה, אשר בוצעו במועדים שונים (אף כי סמוכים זה לזה); עבירות הנהיגה בוצעו בלא קשר כלשהו לעבירת השוד, ולפיכך יש לראות בעבירות השונות **אירועים נפרדים, אשר ראויים להתייחסות עונשית נפרדת** (ראו סעיף 40ג לחוק העונשין).

אפנה, תחילה, לקבוע את מתחמי הענישה הראויים לכל אחד מהאירועים הללו.

אפתח בהתייחסות לאירוע השוד.

מתחם הענישה - אירוע השוד

הערכים החברתיים שנפגעו (סעיף 40ג(א) לחוק העונשין)

הערכים החברתיים שבהם פגע הנאשם במעשיו נוגעים **לזכותו של אדם בכלל ושל קטין בפרט לשלמות גופו ולחיים בשלווה; זכות הקניין וקיומו של סדר ציבורי תקין**. פגיעת מעשהו של הנאשם בערכים הללו היא **ממשית**. הוא היכה ילד בן 10 שנים ונטל מידי את רכושו הפרטי ובכך גרם לו **לטרומה**, כמפורט בהצהרת הנפגע. משעסקין בקרבן שהוא רך בשנים, מובן **שהפגיעה ברוחו היא משמעותית יותר** מאשר אילו דובר בקרבן בגיר. ראיה לכך מצאנו בכך **שאותות הפגיעה ניכרים בו עד עצם היום הזה**. משמדובר בנטילת רכוש שהוא מכשיר טלפון סלולרי האמור בפגיעה אשר **חורגת מתחום הפגיעה ה'רגילה' ברכוש הזולת, שכן גלומה בה גם פגיעה בפרטיות ובקניין רוחני**.

מדיניות הענישה הנוהגת

בבואן להגדיר את העונשים הראויים להיות מוטלים בגין מעשי-שוד, הבחינו הערכאות השיפוטיות בין מעשי-שוד אשר לוו בשימוש באלימות מצד השודד לבין מעשים, אשר לא לוו בהפעלת כוח של ממש (כגון חטיפת מכשיר טלפון מידו של אדם בלא להשתמש בכוח מעבר לכוח הדרוש לעצם החטיפה). מעשי שוד, המלווים בהפעלת כוח גרור, כמובן, עונשים חמורים יותר, כמתחייב מהנסיבה המחמירה הזו (ראו: ע"פ 4841/13 **עומר ספי נ' מדינת ישראל**, ניתן ביום 6.2.14).

על חומרת העבירה שעניינה **שוד מכשירי טלפון ניידים** עמד כב' השופט א' שהם, במסגרתו של ע"פ 588/13 **פלוני נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 27.8.13) בצינו כדלהלן:

"למרבה הצער, הפכו, בתקופה האחרונה, מעשי השוד ובעיקר ככל שמדובר בשוד של מכשירים סלולריים יקרי ערך, לתופעה שניתן להגדירה כ'מכת מדינה', כאשר חדשות לבקרים מדווחים אנו על תקיפה של קורבנות חסרי הגנה, על-ידי שודדים אלימים וחסרי מעצורים, המבקשים לשדוד את רכושם ולזכות ברווח כספי קל וזמין ... מעבר להיבט הכספי והכלכלי של התופעה, יש ליתן את הדעת לפגיעות הפיזיות, ולא פחות חמור מכך, לפגיעות הנפשיות הנגרמות לקורבנות העבירה, בצד הפגיעה בשלומם ובבטחונם של הציבור בכללותו".

ראו גם הדברים שנכתבו במסגרת ע"פ 8627/14 **דביר נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 14.7.15), לפיהם:

"חטיפת טלפונים סלולריים מידיהם של אזרחים תמימים הפכה ל'מכת מדינה'...גניבה ושוד של טלפון סלולרי אינם כגניבה ושוד של כסף או של חפץ אחר. הסמארטפון הפך זה מכבר לידו הטוב של האדם. דומה כי לא תהא זו הפרזה לומר כי בטלפון הסלולרי טמון סיפור חייו של האדם בהאידנא, באשר אצורים בתוכו רגעים וזכרונות משמעותיים מחייו של אדם, לצד מידע ופרטים חיוניים לתפקודו היומיומי - תמונות של עצמו ושל יקיריו, כתובות ומספרי טלפון של קרובים ומכרים, יומן, פתקי תזכורות ולוח שנה, ועוד.... נוסף על אובדן הנגישות והחרדה המתלווה לכך, גניבת טלפון סלולרי מהווה גם חדירה למתחם פרטי ביותר של האדם. ...גם בהנחה שהגנב הישראלי הממוצע אינו מעוניין בתוכנו של המכשיר הסלולרי, די בדיעה כי הגניבה עלולה להביא גם לסחיטה או להפצת מידע ותוכן אישי ורגיש, כדי להעצים את החרדה ואת תחושת אבדן השליטה של קרבן הגניבה. אמרנו דברים שאמרנו כדי להצביע על כך שאין לראות בגניבה ובשוד של טלפון סלולרי עבירת רכוש 'רגילה', ומכאן מגמת ההחמרה בענישה בעבירות אלה".

על מנת לשרטט כדבעי את מתחם העונש ההולם, בעניינו של הנאשם, עיינתי בפסיקה רחבה העוסקת בעבירות בגין הורשע הנאשם דכאן, בנסיבות דומות.

בפרשה שנדונה במסגרת ע"פ 7655/12 **פייסל נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 4.4.13) קיבל בית המשפט העליון ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בתל-אביב, במסגרתו הושת על המערער עונש מאסר בן 30 חודשים לריצוי בפועל. עונש זה הוטל על המערער בגין ביצועה של עבירה שעניינה **שוד לפי סעיף 402(א) לחוק העונשין**. עובדות מקרה זה לימדו, כי המערער שהה עם שניים נוספים שזהותם אינה ידועה במקום בילוי בתל אביב. בין השלושה לבין המתלונן התעורר ויכוח, לאחר שהמתלונן ביקש שלא יציקו לחברה עמה היה בקשר. בהמשך, כאשר היה המתלונן בדרך לביתו, תקפו אותו השלושה ואחד מהאחרים **ריסס לעברו תרסיס שגרם לכאבים בעיניו**. המערער נפל ארצה ואז **נטלו ממנו השלושה** מכשיר טלפון נייד וכ-500 ש"ח. בית המשפט העליון כאמור קיבל את הערעור והעמיד את עונשו של המערער **על 20 חודשי מאסר לריצוי בפועל**. צוין, שבהליך הנוכחי לא ניתן די משקל לנסיבות האישיות של המערער, לגילו הצעיר, להודאתו **ולהעדר עבר פלילי**.

במסגרת ע"פ 4297/13 **חי נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 17.3.14) דחה בית המשפט העליון ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד, במסגרתו הושת על המערער **עונש מאסר בן 26 חודשים לריצוי בפועל**. עונש זה הושת על המערער בגין ביצוע, על פי הודאתו, של עבירות שעניינן **שוד לפי סעיף 402(א) לחוק העונשין**; החזקת סמים לשימוש עצמי לפי סעיפים 7(א) ו-7(ג) סיפא לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], תשל"ג-1973; והפרת הוראה חוקית לפי סעיף 287(א) לחוק העונשין. עובדות מקרה השוד לימדו, כי המערער ונאשם נוסף הגיעו רכובים על קטנוע, כאשר ברשות המערער חפץ חד. הלה ירד מהקטנוע, התקרב לקטין ושאל אותו אודות טלפון נייד שברשותו. הקטין השיב כי ברשותו מכשיר מסוג אייפון, או אז, דרש המערער, בטון מאיים, לראותו ונטלו מידי הקטין, חרף סירובו. בהמשך, פנה המערער לקטין אחר אשר החזיק במכשיר טלפון נייד שאינו אייפון ולכן החזיר המערער את המכשיר לידיו של קטין זה. באותו שלב, הבחין המערער במכשיר אייפון במגרש, שהיה בבעלותו של ר.ע. (אף הוא קטין). משסירב ר.ע. למסור את מכשיר האיפון לידי המערער, הוציא האחרון את החפץ החד שברשותו וכיוון אותו לעבר ר.ע. תוך איום כי ידקור אותו ובתוך כך, נטל מידיו את מכשיר האיפון ופנה לעבר הקטנוע. אחד מהקטנים ניגש לקטנוע ודרש מהמערער להחזיר לידיו את האיפון שלו. בתגובה, הוציא המערער החפץ החד והורה לו לשוב למגרש, כשהוא מאיים לפגוע בו. כל אותה עת, שהה הנאשם הנוסף לצד המערער. בהמשך, נמלטו השניים מהמקום בנסיעה בקטנוע.

בפרשה נוספת שנדונה במסגרת ע"פ 6378/13 **בסול נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 31.7.12) דחה בית המשפט העליון ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בנצרת, במסגרתו הושת על המערער **עונש מאסר בן 27 חודשים לריצוי בפועל**, כאשר בנוסף, הופעל **עונש מאסר מותנה בן 5 חודשים** (שלושה חודשים מתוכו במצטבר לעונש דלעיל). עונש זה הושת על המערער בגין ביצוע, על פי הודאתו, של עבירות שעניינן **שוד לפי סעיף 402(א) לחוק העונשין** והפרעה לשוטר במילוי תפקידו לפי סעיף 275 לחוק העונשין. עובדות מקרה זה לימדו, כי המתלוננת עמדה בתחנת אוטובוס בנצרת, כשבידה מכשיר סלולארי מסוג i-Phone. המערער הגיח מאחורי המתלוננת, אחז במכשיר הסלולארי בחוזקה, והחל לתלוש אותו מידה. המתלוננת ניסתה להתנגד, אך המערער גבר עליה, חטף את המכשיר הסלולארי ונמלט בריצה מן המקום. כוחות המשטרה הוזעקו למקום ואיתרו את המכשיר הסלולארי על ידי תוכנה שהייתה מותקנת עליו. השוטרים איתרו את המערער ובאו לעוצרו. משהבחין בהם המערער, ולאחר שהזדהו בפניו כאנשי משטרה, החל המערער לברוח בריצה, ולבסוף נעצר בידי השוטרים.

בפרשה נוספת שנדונה במסגרת ע"פ 5942/13 אבו דלו מג'ד נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 10.2.14) דחה בית המשפט העליון ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים, במסגרתו הושת על המערער **עונש מאסר בן שישה חודשים לריצוי בפועל בדרך של עבודות שירות**. עונש זה הוטל על המערער בגין ביצועה של עבירה שעניינה **שוד, בניגוד לסעיף 402(א) לחוק העונשין**. עובדות מקרה זה לימדו, כי בשעות הערב, ניגש המערער למתלוננת ולחברתה, קטינות ילידות יוני 2000 ומאי 2000, וביקש לברר את השעה. המתלוננת ביררה במכשיר הטלפון הנייד שלה, ותוך שהיא משיבה למערער על שאלתו, האחרון משך בכוח את מכשיר הטלפון מידיה ונמלט עמו. **כאן המקום לציין, כי במסגרת פרשה זו המערער ניתק את הטלפון מידיה של המתלוננת, תוך שהוא יוצר מגע קל עמה, ללא הפעלה של כוח רב או אלימות**.

ראו בנוסף: ת"פ (מחוזי חיפה) 35274-02-15 מדינת ישראל נ' פלוני (ניתן ביום 23.12.14); ת"פ(מחוזי חיפה) 10455-06-14 מדינת ישראל נ' אלמנך (ניתן ביום 25.10.15).

נסיבות הקשורות בביצוע העבירה (סעיף 40ט לחוק העונשין)

בבחינת הנסיבות, הקשורות בביצוע העבירה, ראוי להתייחס לנסיבות הבאות -

(א) עולה מעובדות כתב-האישום שהמעשה היה **מתוכנן** (סעיף 40ט(1)) הנאשם ביקש מהמתלונן שימסור לו את המכשיר בכוונה לשדוד אותו; שמע מיניה - גם אם האמור בתכנון קצר-טווח אין ניתן לומר שהמעשה לא היה מתוכנן כלל;

(ב) הנאשם היה **העבריין היחיד** באירוע (סעיף 40ט(2));

(ג) הנזק **שצפוי היה להיגרם כלל הן נזק לגוף (ולנפש) פועל יוצא של פגיעה בקרבן שהוא קטין כבן 10 שנים, הן במישור הרכוש (כשמטרת המעשה - נטילת מכשיר סלולרי השייך לו)**. (סעיף 40ט(3)).

(ד) בפועל, נגרם **נזק רגשי לקטין** (כמפורט בהצהרת הנפגע) וכן נגרם לו **נזק רכושי ומורלי** (על דרך נטילת המכשיר הסלולרי הפרטי השייך לו - סעיף 40ט(4)).

(ה) **לא הוברר עד תום מניעו של הנאשם בביצוע המעשה**. לפי דבריו בבית-המשפט, הוא בוצע על-מנת להשיג סמים על רקע היותו של הנאשם בתסמונת גמילה אותה עת (קריז) (סעיף 40ט(5)).

(ו) חרף טענתו של הנאשם בדברו האחרון, הוא ידע היטב מה הוא עושה והבין את הפסול שבמעשה (סעיף 40ט(6) ו- (7)).

(ז) העבירה נעשתה **תוך שימוש באלימות**, אשר גם אם לא היתה קיצונית באופייה, הופנתה כלפי קטין על המשמעויות המחמירות הנובעות לכך. (סעיף 40ט(10)).

מתחם העונש ההולם

בהתחשב במכלול, בערכים המוגנים שנפגעו, במידת הפגיעה בהם, במדיניות הענישה המקובלת בכגון דא ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, מצאתי לקבוע מתחם עונש הולם אשר ינוע בין **10 חודשי מאסר לריצוי בפועל לבין 32 חודשי מאסר לריצוי בפועל, לצד עונשים נלווים.**

מתחם הענישה - אירוע הנהיגה ללא רישיון וללא ביטוח

מעשה נהיגה ברכב ללא רישיון נהיגה וללא ביטוח **פוגע בבטיחות הציבור** החשוף לנהיגת מי שאינו מיומן לכך בכלי רכב, שהוא מכשיר בעל פוטנציאל - נזק גבוה. כן **פוגע מעשה שכזה בסדר הציבורי**. נהיגה ברכב כשנהיגה זו איננה מכוסה בכיסוי ביטוחי פוגעת בזכותו של עוברי-דרך לזכות בפיצוי במקרה שיפגעו במסגרת תאונת-דרכים. כן פוגע מעשה שכזה בסדר הציבורי ובעקרונות שלטון החוק והחובה הכללית לציית לרגולציה הקבועה בחוק. **פגיעת המעשים בערכים המוגנים איננה קלה**. מדיניות הענישה הנוהגת בכגון דא כוללת הטלת עונש מאסר מותנה במקרים הקלים ועד להטלת מאסר ממש לתקופות שאינן קצרות, במקרים החמורים יותר (ראו למשל: רע"פ 1973/13 חסן נ' מדינת ישראל, ניתן ביום 24.3.13; תת"ע 3994-01-12 מדינת ישראל נ' כאמל, ניתן ביום 5.7.12) לצד עונשי המאסר מוטלים עונשי פסילת רישיונות לתקופות ארוכות, וכן עונשים כספיים.

בהתחשב במכלול, מצאתי לנכון לקבוע מתחם עונש הולם לאירוע השני הנע בין **מאסר על תנאי לבין 3 חודשי מאסר בפועל, עונש פסילת רישיון נהיגה בפועל הנע בין 3 חודשים לבין 3 שנים וקנס כספי.**

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה (סעיף 40יא לחוק העונשין)

הגיעה השעה לגזור עונשו של הנאשם מתוך התחשבות בנסיבותיו האישיות, הללו שאינן קשורות בביצוע העבירה, בהתאם לסעיף 40יא לחוק העונשין.

ריצוי עונש מאסר יפגע בנאשם. גם אם האמור במי שבילה שנים ארוכות בבית-הסוהר, מובן, כי מאחר שהנאשם נישא לאחרונה ואשתו אף הרתה לו, מאסר ימנע ממנו לעמוד לצדה בשעה זו (סעיף 40יא(1)). מובן, כי מאסר ממושך **יפגע פגיעה קשה בבני-משפחתו**. (סעיף 40יא(2)). **הנאשם נטל אחריות למעשיו ומעוניין לחזור למוטב** (סעיף 40יא(4)). הנאשם הודה באשמה ובכך שיתף פעולה עם רשויות אכיפת החוק (סעיף 40יא(6)). נסיבות חייו של הנאשם (אשר תוארו לעיל) השפיעו בלי ספק על הנאשם ותרמו להחלטתו לבצע את המעשה (סעיף 40יא(8)). **עברו הפלילי של הנאשם מכביד באורח יוצא דופן ואף כולל מאסר מותנה שהוא בן-הפעלה** (סעיף 40יא(11)). יש מקום בהחלט להרתיעו (בגדרי המתחם) מפני ביצוע עבירות דומות בעתיד (סעיף 40יא' לחוק העונשין).

קביעת העונש המתאים

לנוכח אופי האישומים והאירועים הכלולים בהם, מצאתי לנכון להטיל על הנאשם **עונש כולל** בגין שני האירועים בהם מדובר כאן. (ראו סעיף 40יג(ב) לחוק העונשין)).

לא הייתה מחלוקת בין הצדדים על כך, שעבירת השוד שאותה עבר הנאשם כאן מפעילה את עונש המאסר המותנה בן 12 החודשים התלוי ועומד נגדו מכוח ת"פ 23872-02-13.

כידוע, הכלל הוא שהפעלת עונש מאסר מותנה תבוצע במצטבר לעונש המוטל.

בענייננו, לא נמצאו טעמים המצדיקים השתת העונשים באופן חופף, כחריג לכלל בדבר הצטברות עונשים (נוכח הוראת סעיף 58 לחוק העונשין, על פיה, ככלל, תקופת מאסר על תנאי תרוצה באופן מצטבר על פני התקופה שנקבעה לעונש מאסר בפועל, כאשר בית המשפט רשאי לסטות מכלל זה אך מטעמים שיירשמו). יתרה מכך, **נוכח עברו הפלילי של הנאשם; העובדה שלא בחל מלשוב לסורו, חרף המאסרים המותנים אשר הוטלו עליו ומידת הזיקה בין העבירות הנוכחיות לבין העבירות שבגין הוטלו עונשי המאסר** (ראו לעניין זה: ע"פ 2336/16 מזאריב נ' מדינת ישראל, פסקה 32, ניתן ביום 14.12.17). - נוטה הכף בבירור לכיוון ברירת המחדל של צבירת עונשים על פני החלתם באופן חופף.

לפיכך, לא מצאתי טעם של ממש להימנע ממתן הוראה על ריצוי במצטבר כאמור.

סוף דבר

בהתחשב במכלול השיקולים הנ"ל מצאתי לנכון להטיל על הנאשם בגין העבירות שבביצוען הורשע עונשים כדלקמן -

א. **22 חודשי מאסר לריצוי בפועל** בניכוי תקופת מעצרו.

ב. מופעל בזאת עונש מאסר מותנה **בן 12 חודשים** (מכוח ת"פ **23872-02-13**) **במצטבר לעונש האמור.**

ג. 12 חודשי מאסר על תנאי שלא יעבור במשך 3 שנים עבירה מסוג פשע שיש בה יסוד של אלימות או שליחת יד ברכוש הזולת.

ד. 6 חודשי מאסר על תנאי שלא יעבור במשך 3 שנים עבירת מסוג עוון שיש בה יסוד של אלימות או שליחת יד ברכוש הזולת.

ה. פיצויים בסך 15,000 ₪ למתלונן בתיק זה, אשר ישולמו עד ליום 1.7.18.

ו. פסילה מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה למשך שנתיים מיום שחרורו מהמאסר.

התוצאה היא שעל הנאשם יהא לרצות 34 חודשי מאסר מיום מעצרו.

זכות ערעור כחוק.

ניתן היום, י"א ניסן תשע"ח, 27 מרץ 2018.